

hvad man kalder offensive Krige i Ordets mest ubvidede Forstand, det vil sige, at vi ikke vilde komme til at føre Erobringskrige, men at vi hovedsagelig vilde komme til at indskrænke os til Forsvarskrige. Jeg skal imidlertid gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at ethvert Forsvar ganske bestemt forudsætter Angreb som sit Supplement, thi det er ikke muligt bestandigt at føre et passivt Forsvar. Derfor der skal være Tale om et kraftigt Forsvar, maa det afløses af Angrebsmomenter, og altsaa maa man ogsaa kunne gaa over til Angreb. Dette er imidlertid den Slags Krige, der stiller de største Fordringer til Mandsverdygtigheden og til en god Førelse, og hvorfor? Fordi en saadan Forsvarskrig som oftest forudsætter, at man kommer til at kæmpe mod en i Antal overlegen Fjende; derfor maa man høre paa det ringe Antal ved Dygtighed i Førelsen og ved en stor Mandsverfærdighed. Det ærede Medlem udtalte ogsaa, at de herværende militære Medlemmer, naar de ikke troede, at vi igjennem den Hærordning, vi havde, eller gjennem den, hvortil der her er fremlagt Forslag, kunde uddanne Soldater, som kunde maale sig med andre Landes Soldater — det ærede Medlem tilspode: naturligvis Mand mod Mand — vare forpligtede til at fremskomme med Forslag, der sigtede til at opnaa dette. Jeg vil nu for det Første spørge det ærede Medlem, om han virkelig tror, at saadanne Forslag, dersom de fremskomme fra de militære Medlemmer, vilde have nogen som helst Udsigt til at kunne føres igjennem? (En Stemme: Ja!) Det ærede Medlem siger Ja, og det glæder mig at høre, men jeg tvivler derpaa. Jeg er næsten overbevist om, at det ærede Medlem selv og største Delen af de Herrer i denne Sal vilde anse Forslag, der fremskom fra andre ærede Medlemmer, for at have deres Oprindelse fra en ligesaa saakynbig Kilde som de, der fremskom fra de militære Medlemmer; de vilde bestemt følge hine Forslag. Med Hensyn til, at vi skulde uddanne Soldaterne til at kunne maale sig med vore Modstandere, naturligvis Mand mod Mand, skal jeg gjøre opmærksom paa, at det er meget vanskeligt at kunne sige: Nu ere vi komne saa vidt, at vore Soldater kunne maale sig med vore Modstandere, Mand imod Mand, men videre ville vi ikke gaa; det er meget vanskeligt at sige, naar vi ere komne til et saadant Punkt af Uddannelsen. Jeg tror, man gjorde meget bedre i at sige: Dersom det danske Folk har saa store krigeriske Egenskaber, at det kan uddannes i den Grad, at vi ikke alene ere istand til at maale os med vore Modstandere, Mand imod Mand, men ogsaa til at maale os med dem, om vi end ere Fjerre imod Fjere, ville vi stræbe efter at uddanne alle de krigeriske Egenskaber hos os i saa fuldt Maal, som det vel er muligt; thi der er virkelig ingen Sandsynlighed eller Rimelighed for, at vi, naar vi skulde føre Krig, ville komme til at føre den imod en Modstander, der ikke er

istand til at sende flere Mand imod os, end vi selv kunne stille i Marken. Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bjosten) oplæste af den Betænkning, som var afgiven af det Udvalg, der for to Aar siden blev nedsat angaaende Hærplanens Revision, nogle Punkter, som han og hans Venner vilde hævde. Disse Punkter gaa ud paa, at alt det vaabensføre Mandskab, som udføres, skal uddannes i lige Maal, at Tjenestetiden saavidt mulig skal forkortes, og at Bekostningerne skulle nedsættes. Jeg er ikke istand til at indse, hvorledes disse Fordringer lade sig bringe i Samklang med hinanden. Det Første, man maa spørge om, naar man skal behandle en Hærplan, er: Hvortil skulle vi bruge vor Hær, og dersom Svaret derpaa er: Vi skulle bruge den til at forsvare vort Fædreland imod Angreb, de komme fra hvem de komme vil, maa den første Fordring være, at vi skulle uddanne vore Folk dertil saa godt, som det er muligt. Hvorledes motiverede det ærede Medlem imidlertid denne Fordring om, at alt vaabensført Mandskab skal uddannes? Han sagde, at det var, fordi enhver Mand har Ret til at fordrø, at han, naar Nødens Time kommer, er istand til at forsvare det, der er ham dyrebarest, nemlig sit Fædreland, og at der af denne Ret følger en anden, nemlig den, at Staten skal give ham en Uddannelse, som sætter ham istand til at forsvare Fædrelandet og give ham de Vaaben og den Udrustning, som er nødvendig dertil. Har nu enhver Mand denne Ret, spørger jeg, har da ikke enhver Mand tillige den Ret, at han kan fordrø, at den Uddannelse, man giver ham, bliver en saadan, at den kan sætte ham istand til at møde Fjenden som en jevnbyrdig Modstander. Vilde det ikke være samvittighedsløst at sende Landets unge Sønner ud at kæmpe imod en Fjende, som man paa Forhaand vidste var dem langt overlegen, ikke alene med Hensyn til Uddannelsen, men ogsaa med Hensyn til Føringen? Jeg tror, at man netop ved den første Fordring om, at alt det vaabensføre Mandskab skal uddannes, har blandet to Spørgsmaal sammen, nemlig et militært og et social-politisk, som efter min Mening slet ikke lader sig blande sammen. For at uddanne en Soldat til, hvad en Soldat bør være, maa man lægge Hovedvægten derpaa; men her betragter man Uddannelsen af Soldaterne tillige som en Opdragelse, og jeg tror, at det netop er Feilen ved den Maade, hvorpaa man har gennemført den almindelige Værnepligt. Det er ikke min Mening at ville anbefale, at vi skulle gaa bort fra det Princip, hvorpaa Hærplanen hviler; men jeg tror, at vi vilde staa os bedre ved at lade os nøie med at give det Mandskab, som er nødvendigt til at udfylde Rækkerne, en videre gaende, en mere fuldstændig Uddannelse end ved at uddanne alt Mandskab ufyldestændig. Hvad er da Hærplanens svage Side? Jeg tror, at den svageste Side ved den er, at den forsynder sig imod et Princip,